

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand i lägenhet.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Bo Götegård, brandförsvaret, och NN, Polismyndigheten, Tekniska Roteln.

HÄNDELSEN

Lördagen den xx-xx-xx kl 21 35 inkommer telefonlarm från en privatperson om brand i en lägenhet i fastigheten. Ledningsoperatören på SOS larmar ut styrkor från brandstation A samt rökdykarförstärkning från brandstation B. Ett flertal hyresgäster i fastigheten har uppmärksammat händelsen dels genom kraftig röklukt och dels även visuellt (sett lågor slå ut från lägenhetens fönster mot innergården). Några grannar springer upp i trapphuset till brandlägenheten på plan 4 tr. De konstaterar att dörren är låst, bultar på lägenhetsdörren och får talkontakt med lägenhetsinnehavaren (man 83 år). De uppmanar honom hela tiden att öppna lägenhetsdörren, kommunikationen övergår till rop om hjälp inifrån brandlägenheten, varpå en av grannarna (man) rusar ner till sin lägenhet på plan 1 tr för att hämta verktyg för att kunna forcera lägenhetsdörren. Åter på plats utanför brandlägenheten lyckas mannen slå ett hål igenom lägenhetsdörren med hjälp av en hammare, han sticker in armen genom hålet och lyckas vrida om cylinderläsets öppningsvred. Dörren kan öppnas och mannen + annan granne går in i den rökfyllda lägenheten där de påträffar lägenhetsinnehavaren liggande på hallgolvet, de släpar gemensamt ut honom från lägenheten och bär in honom i skydd till en angränsande lägenhet på samma våningsplan.

OBJEKTET

Byggnaden utgörs av ett fem våningar högt flerbostadshus med brandlägenheten (4 rum och kök) på våning 4 tr. Fastigheten är byggd på 1880-talet med yttermur av putsat tegel, våningsbjälklaget bärs av träbjälkar med golvträ i 2 ” virke och med fyllning av kalkgrus, innertaket utgörs av spräckpanel med röring och puts. Lägenhetsdörrar mot trapphus är utförda i brandteknisk klass B 30.

INSATSEN

Vid brandförsvarets ankomst möter hyresgäster upp och informerar kort om läget och att de burit ut en person från brandlägenheten. Rökdykarinsats inleds dels via trapphuset och dels via maskinstege över yttertaket då man befarar risk för brandspridning till vinden. Mannen som burits ut från brandlägenheten tas om hand av ambulanspersonal och transporteras till sjukhus. Rökdykarna lokaliserar branden till ett av lägenhetens sovrum där branden var omfattande. Branden slås ner och väggar och innertak friläggs för att komma åt glödhärdar i träkonstruktionen. Angränsande, ovan och underliggande lägenheter genomsöks och rökventileras. Då spontan utrymning i fastigheten skedde i ett tidigt skede behövde inga människor evakueras med hjälp av brandförsvaret.

UNDERSÖKNINGEN

Vid brandundersökningen konstaterades att brandskadorna var begränsade till sovrummet och delar av hallen, rökskadorna var omfattande i hela lägenheten. Brandskadan i sovrummet var omfattande, putsen i taket hade släppt och träkonstruktionen i tak och väggar var kraftigt brandpåverkad. Fönsterpartier (två stycken) hade sprängts av värmen i ett tidigt skede och brandskadorna på husfasaden talar för att branden var på väg att sprida sig till ovanliggande lägenhet och yttertaket. Dörren mellan sovrummet och hallen som var stängd när branden började var helt genombränd i den övre delen och brandspridningen till övriga rum i lägenheten var nära förestående. Brandbelastningen i rummet var mycket hög,

förutom ett omfattande möbleman, ett flertal kartonger innehållande diverse brännbart material fanns en fristående bastu (1.60 x 1.60 meter) helt byggd i trämaterial. Bastun var inredd som en konventionell bastu men användes också som förråd för kläder och annat diverse brännbart material. Av innehållet att döma användes bastun minst av allt för sitt ursprungliga ändamål. Brandskadan i bastun var omfattande, samtliga väggar är kraftigt brandpåverkade, på och runt bastuaggregatet återfanns brandskadade klädesplagg.

BRANDORSAKEN

Med utgångspunkt av brandskadorna i bastun med brända klädesplagg placerade på bastuaggregatet och kraftiga kolningsskador i panelen ovanför aggregatet talar allt för att branden har börjat i klädesplaggen placerade på bastuaggregatet. Orsaken till att bastuaggregatet blivit påslaget har inte kunnat fastställas, det kan ha varit förberedelse för ett bastubad eller möjligen för att torka våta kläder eller rentav att bastun slagits på av misstag.

ERFARENHETER

Bränder i bastuanläggningar är relativt ofta förekommande och information om brandriskerna när brännbart material placeras för nära ett bastuaggregat bör tryckas på i större utsträckning, dels i fackpress och dels i handhavandeinstruktionen vid försäljning av bastuanläggningar och bastuaggregat. Ett skyddsgaller i obrännbart material monterat ovanför aggregatet med en väl synlig varningsskylt är också att rekommendera. Brandlägenheten var försedd med en fungerande brandvarnare placerad innanför ytterdörren i hallen, men det finns uppenbara skäl till att komplettera skyddet med brandvarnare i flera utrymmen / rum.

MÄNNISKORS BETEENDE

Vid branden utfördes en hjältemodig insats av några grannar när de forcerade lägenhetsdörren (slog sig igenom dörren med en hammare) och gick in i den rökfyllda lägenheten (med risk för eget liv) och räddade mannen. Dörren var utförd i brandteknisk klass B 30 och var dessutom förstärkt (i efterhand) med en fastskruvad plåt på insidan. Vid ett ingripande enligt ovan bör risken att få ut brandrök och brandspridning till trapphuset beaktas då detta kan förvärra situationen avsevärt för personer i trapphuset och ovanliggande lägenheter.